

KURESSAARE ROHU LASTEAED

ÕPPEKAVA

KURESSAARE 2026

SISUKORD

1. SISUKORD

2. LASTEAIA ERIPÄRA NING ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID
   2.1. Eripära 3
   2.2. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid 4

3. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE LÄBIVIIMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS
   3.1. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted 4
   3.2. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus 5

4. ÕPI- JA KASVUKESKKONNA KUJUNDAMISE PÕHIMÕTTED 6

5. LAPSE EELDATAVAD ÜLDOSKUSED
   5.1. Kolmeaastase lapse eeldatavad üldoskused 7
   5.2. Kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad üldoskused 8

6. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE VALDKONNAD JA KUUE- KUNI SEITSMEAASTASE LAPSE EELDATAVAD ARENGUTULEMUSED
   6.1. Valdkondade õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted 9
   6.2. Kuue- kuni seitsme aastase lapse eeldatavad arengutulemused Valdkonniti 11

7. LAPSE ARENGU HINDAMINE JA TOETAMINE 14

8. VANEMATEGA TEHTAVA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS 15

9. ÕPPEKAVA UUENDAMIE JA TÄIENDAMISE KORD 16

2. LASTEAIA ERIPÄRA NING ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID

2.1. ERIPÄRA

Kuressaare Rohu Lasteaed on koolieast noorematele lastele lastehoidu ja alusharidust võimaldav õppeasutus. Lasteaed asub Kuressaare linnas Rohu tänaval ning kuulub Saaremaa vallale.
Lasteaed avati 1956. aasta detsembris väikeses majas, hiljem lisandus teine väike maja. Aastal 1973 ehitati juurde suur, 12-rühmaline hoone (Rohu 4), nii jätkas lasteaed nõukogude aastatel koguni kolmes hoones, 16-rühmalise lasteaiana. 2007. aasta suvel renoveeriti lasteaia suur maja 8-rühmaliseks, uuenes laste mängu- ja õpikeskkond, töökeskkond personalile. 2024.aasta sügisel äratati uuele elule lasteaia esimene väike maja (Rohu 4b), kus avati kaks hoiurühma, rühmade arv sai kokku 10. Järk- järgult, sündimuse muutudes, on lasteaia rühmade arv suurenenud ja vähenenud. Hetkeseisuga on lasteaias 10 rühma, uuel sügisel, 2026/2027 õppeaastal, jätkab lasteaed 8 rühmaga. Seoses sellega, et lasteaed asub Rohu tänaval, on rühmad saanud endile nimed ravimtaimede järgi. Rühmade nimed on Kanarbik, Nurmenukk, Kummel, Palderjan, Ristik, Sõnajalg, Raudrohi, Võilill, Teeleht, Tokkroos.

Kõikides rühmades töötab lastega kolm täiskasvanut (õpetajad, abiõpetajad). Rühma õpetajate tööd toetavad liikumis- ja muusikaõpetaja ning tugispetsialistid. Lasteaial on oma pikaajalised traditsioonilised, ühised ettevõtmised, mis muudavad laste lasteaiaelu põnevaks ning mitmekesiseks. Meile olulised väärtused on loovus ja mäng, sõbralikkus, tervislikkus ja sportlikkus, traditsioonid.

TRADITSIOONILISED ÜRITUSED LASTEAIAS

- Tarkusepäev
- Vanavanemate päev
- Õpetajate päev
- Leivanädal
- Isadepäev
- Mardi- ja Kadripäev
- Lasteaia sünnipäev
- Advendihommikud
- Jõulud
- Kuuse ühine ärasaatmine
- Sõbrapäev
- Eesti Vabariigi aastapäev
- Emakeelepäev, teatrikuu
- Naljapäev/karjalaskepäev
- Kevadkontsert
- Emadepäev
- Spordinädal
- Matkanädal
- Kaunite kunstide nädal
- Tänukontsert
- Lõpuaktus, kevadpäev
- Seebimullipidu
- Taasiseseisvumispäev

2.2. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID

Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk on lapse igakülgne ja järjepidev areng kodu ning lasteaia koostöös. Üldeesmärgist lähtuvalt toetatakse lapse üldoskuste ja valdkondlike oskuste kujunemist ning arengut, et luua eeldused lapse hakkamasaamiseks lasteaias ja eeldused edasijõudmiseks igapäevaelus. Lapse arengu toetamine lasteaias on meeskonnatöö. Õppetegevus on mänguline, loov ja lapsest lähtuv. Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad on omavahel tugevamate seoste loomiseks integreeritud/lõimitud. Õppe- ja kasvatustegevus toetab lapse kehalist, vaimset, sotsiaalset ning emotsionaalset arengut, mille tulemusel kujuneb lapsel:

- Terviklik ja positiivne minapilt
- Eetiline käitumine ning algatusvõime
- Ümbritseva mõistmine
- Esmased tööharjumused
- Arusaam tervise hoidmise tähtsusest ning kehaline aktiivsus
- Arenevad mängu-, õpi-, sotsiaalsed ja enesekohased oskused
- Esmane arusaam ealistest digipädevustest

3. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE LÄBIVIIMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

3.1. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PÕHIMÕTTED

Õppe- ja kasvatustegevuse aluseks on "Alushariduse riiklik õppekava.", 2025.a. Lõimitud õppetegevustega soodustame eesmärgipärast lapse arengut ja õppimist. Õppe- ja kasvatustegevus lasteaias toimub päevakava alusel, mis määrab lapse eale vastava päevarütmi, une- ja ärkveloleku aja, kus vahelduvad igapäevatoimingud, laste vabategevused ning õpetaja kavandatud lõimitud õppe- ja kasvatustegevused. Lapse arengus on märgiline tähtsus mängul, mis hõlmab suure osa päevakavast. Oluline on viibida võimalikult palju värskes õhus.

Lasteaed korraldab õppe- ja kasvatusprotsessi õppeaastati. Õppeaasta algab traditsiooniliselt 01. septembril ja kestab järgneva kalendriaasta 31. augustini. Suvekuudel toimub õpitu kinnistamine läbi õuesõppe ja vabamängu. Õppe- ja kasvatustöö aluseks on lasteaia õppeaasta tegevuskava, kuu- ja nädalaplaanid. Üldoskused eesmärgistatakse kuuplaanis kalendrikuude kaupa. Nädalaplaanis kajastuvad konkreetsed eesmärgid ja õpisisu erinevates valdkondades. Teemad planeeritakse rühma tegevuskavasse iganädalaselt, neid seovad tervikuks lapse elu ja ümbritsevat keskkonda käsitlevad teemad, rahvakultuuri traditsioonid. Õppe- ja kasvatustegevuse plaanid on paindlikud ning arvestavad laste vanust, eripära ja individuaalsust. Õppe- ja kasvatustöö korraldus võimaldab õpetajal tegutseda lapsega nii individuaalselt, grupitöö põhimõttel või kogu rühmaga koos. Õppe- ja kasvatustöö lasteaias toimub eesti keeles.

Lasteaed tegutseb Johannes Käisi pedagoogilisi põhimõtteid rakendades. Nendeks on:

- Üldõpetus
- Kodulugu ja vaatlusõpetus ehk meeltega tunnetamine
- Loodusõpetus, õuesõpe
- Rahvakalendri tähtpäevad
- Kogemuste läbi õppimine

Tegevuste mitmekesistamisel kasutatakse Hea Alguse, Montessori, Kiusamisest vaba lasteaed, Minu Keelesammud jt. metoodikate erinevaid võtteid ja materjale. Oluline osa lisandub seoses digitehnoloogiaga alushariduses, s.o. esmaste digipädevuste omandamisega.

Õppe- ja kasvatustegevuse organiseerimisel:

1) Selgitatakse esmalt välja lapse arengutase, millest lähtutakse tegevuste eesmärkide seadmisel ning tegevuste planeerimisel
2) Tagatakse igale lapsele eduelamus
3) Toetatakse lapse loovust, huvi ja omaalgatust
4) Luuakse turvaline, hooliv, kiusamisvaba ja koostöine õhkkond
5) Väärtustatakse demokraatlikke suhteid ning lugupidamist enda ja teiste suhtes
6) Lõimitakse erinevaid valdkondi ja tegevusi, võimaldades vabamängu, katsetamist, liikumist, muusikat ja teisi aktiivset õppimist ning loovust toetavaid meetodeid nii individuaalsetes tegevustes kui ka grupis
7) Väärtustatakse eesti kultuuritraditsioone ning arvestatakse teiste kultuuride eripäraga
8) Toetatakse mitmekeelsest perest pärit lapse keelelist arengut mitme keele kasutajana ning märgatakse ja toetatakse last erinevates keelekasutusolukordades
9) Kasutatakse digitehnoloogia võimalusi õppe- ja kasvatustegevuse rikastamiseks

3.2. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS

Lasteaed on avatud 7.30 – 18.00. Lasteaias veedetud päev koosneb õpetaja poolt organiseeritud lõimitud õppetegevustest ja laste vabast mängust. Päev algab hommikuringis, millele järgnevad tegevused erinevates valdkondades. Ajaliselt on kokku lepitud muusika- ja liikumistegevused saalides ja õues. Rühmade päevakavad asuvad e-keskkonnas Eliis.

Laste toitlustamine toimub söögitoas kahes vahetuses, hoiurühmad ja noorem aiarühm einestavad rühmatoas. Lõunasöögile järgneb puhketund ajavahemikul 13.00 - 15.00, olenevalt laste vanusest. Vastavalt laste soovile kuulavad lapsed enne uinumist lugusid või muinasjuttu, kas siis õpetaja jutustamisel/ettelugemisel või meediavahendite kaudu. Vastavalt kodu ja lasteaiavahelisele kokkuleppele võimaldatakse lastele, kes ei soovi magada, vaikseid/rahulikke tegevusi mõnes teises ruumis. Puhkeaeg lepitakse lapsevanematega kokku õppeaasta alguses, rühma koosolekutel. Peale õhtuoodet on vaba mängu aeg nii toas kui õues. Vajadusel individuaalne töö või järele aitamine õppetegevustes.

Rühmaruumis tegutsevad lapsed iseseisvalt. Et lapse päev kujuneks lasteaias võimalikult huvitavaks ja sisukaks, hoolitseb rühma meeskond mängukeskkonna mitmekesisuse eest.

Kuressaare Rohu Lasteaia päevakava:

- 7.30 Lasteaed avab uksed
- 8.30 – 9.10 Hommikueine
- 7.30 – 9.00 Laste saabumine, mänguaeg
- 9.00 – 10.30/11.00 Hommikuring, mängud, õpetaja poolt kavandatud tegevused
- 10.30/11.00 – 12.15/12.45 Mängud toas ja õues
- 12.15/12.45 – 12.45/13.15 Lõunasöök
- 13.00/13.30 – 15.00 Puhketund, vaikne tegevus
- 15.00 – 16.30 Mängude aeg
- 16.30 – 17.10 Õhtuoode
- 17.10 – 17.45 Mängude aeg, individuaalne tegevus lastega
- 18.00 Lasteaed suleb uksed

4. ÕPI-JA KASVUKESKKONNA KUJUNDAMISE PÕHIMÕTTED

Õpi- ja kasvukeskkond on last ümbritseva vaimse, sotsiaalse, füüsilise ja digitaalse keskkonna kooslus, milles laps areneb ja õpib. Õpi- ja kasvukeskkonna kujundamisel lähtutakse laste vanusest ja vajadustest ning õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkidest ja sisust:

- Lapse individuaalsuse ja tema arengu potentsiaali arvestamine
- Lapse arengut ja sotsialiseerumist soodustava keskkonna loomine
- Lapsele turvatunde ning eduelamuste tagamine
- Lapse tervise hoidmine ja edendamine ning liikumisvajaduse rahuldamine
- Lapse loovuse igakülgne toetamine
- Mängu kaudu õppimine/õuesõppe rakendamine
- Humaansete ja demokraatlike suhete väärtustamine
- Keskkonnasäästliku mõtteviisi järgimine
- Üldõpetusliku tööviisi rakendamine
- Kodu ja lasteasutuse koostöö järjepidev tagamine
- Eesti Vabariigi ja kodukoha kultuuritraditsioonide väärtustamine ning teiste kultuuride eripära arvestamine.

5. LAPSE EELDATAVAD ÜLDOSKUSED

Üldoskuste kujunemist toetatakse kõigi tegevuste kaudu, lõimides erinevaid valdkondi ja kasutades erinevaid õppeviise. Kuni kolmeaastaste laste puhul esitatakse kõik arengutulemused üldoskuste põhiselt. Riikliku õppekava läbimisel omandatud üldoskused on aluseks põhikooli riiklikus õppekavas toodud üldpädevuste ja ennast reguleeriva õppija kujunemisele. Lasteaia õppekavas eristatakse nelja üldoskuste rühma:

1. MÄNGUOSKUSED
   Mäng on eelkoolieas lapse põhitegevus ja loomulik õppimisviis. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, harjutab ning rakendab uusi oskusi, õpib suhtlema ja koostööd tegema ning sobival viisil enda tundeid ja soove väljendama. Mänguoskus on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus.

2. TUNNETUS- JA ÕPIOSKUSED
   Tunnetusoskus on oskus tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse – taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni. Õpioskus on lapse suutlikkus oma tunnetusprotsesse õppimise eesmärgil kasutada – hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel.

3. SOTSIAALSED OSKUSED
   Sotsiaalsed oskused on oskused teistega suhelda, tajuda iseennast ja kaaslasi, võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavasid ning lähtuda koostoimet võimaldavatest eetilistest tõekspidamistest.

4. ENESEREGULATSIOONI OSKUSED
   Eneseregulatsiooni oskused on oskused, mis võimaldavad suunata oma tähelepanu, kasutada töömälu, pidurdada hetkeimpulsse ning kavandada oma käitumist vastavalt olukorrale. Eneseregulatsiooni oskused võimaldavad lapsel olukordadele paindlikult reageerida, erinevaid seoseid märgata ja lahendusi leida.

5.1. KOLMEAASTASE LAPSE EELDATAVAD ÜLDOSKUSED

ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE TULEMUSEL KOLMEAASTANE LAPS:

1. MÄNGUOSKUSED
   1) Suudab väikeses grupis mängule keskenduda
   2) Kasutab mängides loovalt erinevaid vahendeid
   3) Jäljendab ja kordab mängudes varasemalt kogetut
   4) Sooritab iseseisvalt mitu omavahel loogiliselt seotud mängulist toimingut
   5) Kutsub kaaslasi oma mänguga liituma ja ühineb teiste algatatud mänguga
   6) Suhtub heatahtlikult kaaslaste mängu
   7) Suudab järgida lihtsamaid mängureegleid

2. TUNNETUS- JA ÕPIOSKUSED
   1) Tunneb huvi maailma vastu ja uurib seda erinevate meeltega
   2) Suudab huvipakkuvale tegevusele vastavalt oma arengutasemele keskenduda
   3) Mõistab lihtsamat kõnet
   4) Valdab eneseväljenduseks vajalikku sõnavara
   5) Väljendab end kõnes teistele arusaadavalt ja osaleb vestluse
   6) Suudab keskenduda lühikeste lugude jälgimisele
   7) Oskab leida võrdluse alusel objektides ühiseid ja erinevaid tunnuseid
   8) Oskab objekte ühe tunnuse alusel rühmitada
   9) Suudab järgida lihtsat juhist
   10) Oskab detailidest lihtsa terviku kokku panna

3. SOTSIAALSED OSKUSED
   1) Oskab ennast ja teisi väliste tunnuste kaudu kirjeldada
   2) On huvitatud mängukaaslastest ja püüab nendega arvestada
   3) Osaleb täiskasvanuga ühistegevustes
   4) Saab aru lihtsamatest rühma kokkulepetest
   5) Loob sõprussuhteid lastega, kellega on tihti koos
   6) Jagab mõnikord asju ka teistega
   7) Algatab teiste laste ja täiskasvanutega suhtlust
   8) Oskab väljendada oma vajadusi ja soov

4. ENESEREGULATSIOONI OSKUSED
   1) Tuleb toime vanematest eemalolekuga
   2) Tuleb toime ühelt tegevuselt teisele üleminekuga
   3) Suudab täiskasvanu toel lühikest aega soovitut edasi lükata ja oma käitumist pidurdada
   4) Suudab täiskasvanu toel tulla toime tugevate tunnetega
   5) Saab suures osas hakkama igapäevase eneseteenindamisega
   6) Paneb pärast tegevusi täiskasvanu juhendamisel asjad oma kohal

5.2. KUUE- KUNI SEITSMEAASTASE LAPSE EELDATAVAD ÜLDOSKUSED

ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE TULEMUSEL KUUE- KUNI SEITSMEAASTANE LAPS:

1. MÄNGUOSKUSED
   1) Suudab mängule keskendud
   2) Kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid
   3) Rakendab mängudes loovust, kujutlusvõimet, oma kogemusi, teadmisi ja oskusi
   4) Näitab mängu käigus üles omaalgatust, huvi ja loovust
   5) Algatab mänge ja arendab mängu sisu
   6) Täidab mängudes erinevaid rolle
   7) Suudab mängu käigus probleeme lahendada ja jõuda mängukaaslastega kokkuleppele
   8) Järgib mängureegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada
   9) Tunneb rõõmu võidust ja suudab hakkama saada kaotusega

2. TUNNETUS- JA ÕPIOSKUSED
   1) Suudab huvipakkuvale tegevusele keskenduda
   2) Saab kuuldust aru, reageerib sellele vastavalt ning kasutab arutlevat dialoogi
   3) Suudab täita kahe-kolmeosalist igapäevast juhist või korraldust
   4) Esitab küsimusi, arutleb ja oskab oma mõtteid arusaadavalt väljendada
   5) Oskab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel rühmitada
   6) Saab aru lihtsamatest seostest, tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna
   7) Kasutab õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades
   8) Kasutab sobivaid vahendeid ja võtteid probleemilahenduseks

3. SOTSIAALSED OSKUSED
   1) Tunneb huvi teiste vastu, oskab luua sõprussuhteid ja tahab ning julgeb suhelda
   2) Püüab mõista teiste inimeste tundeid ning arvestada neid oma käitumises ja vestluses
   3) Oskab kaaslastega arvestada ja teha koostööd ning osutab ja küsib vajadusel abi
   4) Teeb vahet sobiva ja ebasobiva käitumise vahel, valib sobiva käitumisviisi vastavalt olukorrale ning mõistab oma käitumise tagajärgi
   5) Järgib kokkulepitud reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme
   6) Mõistab, et inimesed võivad olla erinevad
   7) Osaleb ja teeb ettepanekuid otsustusprotsessides
   8) Suudab uudsetes olukordades toime tulla vajadusel täiskasvanu juhiseid järgides

4. ENESEREGULATSIOONI OSKUSED
   1) Suudab oma emotsioone kirjeldada ning sobival viisil väljendada
   2) Kavandab, algatab ja korraldab mänge ja igapäevategevusi ning viib alustatud tegevused lõpuni
   3) Suudab pingutust nõudva tööülesande kallal iseseisvalt ja grupis sihipäraselt tegutseda
   4) Oskab erinevates olukordades sobivalt käituda ning muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele
   5) Oskab täiskasvanu toel vajadusel kasutada vaimset tasakaalu ja rahunemist soodustavaid tegevusi
   6) Saab hakkama eneseteenindamisega ja tal on kujunenud esmased tööharjumused

6. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE VALDKONNAD JA KUUE- KUNI SEITSME-AASTASE LAPSE EELDATAVAD ARENGUTULEMUSED

6.1. VALDKONDADE ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PÕHIMÕTTED

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel lõimitakse erinevaid valdkondi. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted ning kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad arengutulemused esitatakse kuues valdkonnas: Mina ja keskkond, Keel ja kõne, Matemaatika, Kunst, Liikumine, Muusika. Alushariduse riiklikus õppekavas ei ole digipädevust käsitletud eraldi üldoskusena, kuid selle eeldatavad tulemused on lõimitud teiste valdkondade õppe- ja kasvatustegevuste eeldatavate arengutulemustega.

6.1.1. Valdkond Mina ja keskkond õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

1) Toetada last iseenda ja ümbritseva keskkonna tundma õppimisel ja mõistmisel
2) Suunata last ümbritsevat keskkonda mängu ja igapäevatoimingute kaudu märkama, uurima ja kogema
3) Suunata last küsimusi esitama, probleeme püstitama, teemakohaselt arutlema, vastuseid leidma ning märgatust ja kogetust järeldusi tegema
4) Suunata last keskkonda hoidvalt ja turvaliselt käituma ning materjale ja vahendeid säästlikult kasutama
5) Suunata last keskkonda, enda ja kaaslaste kultuuri ja traditsioone ning tervist väärtustama
6) Suunata last märkama ja mõistma sotsiaalse keskkonna, loodus-, tehis ning digikeskkonna erinevusi

6.1.2. Valdkond Keel ja kõne õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

1) Luua lapsele võimalused keelt kuulata ja aktiivselt kasutada õppe- ja kasvatustegevustes ja igapäevatoimingutes, arvestades lapse keeleoskuse taset ja vanust
2) Luua lapsele võimalusi eesti keele, oma emakeele ja teiste keelte ning kultuuridega tutvumiseks
3) Pöörata tähelepanu erinevate meelte kaasamisele ja näitlikustamisele kasutades miimikat, kehakeelt, žeste, intonatsiooni, muusikat, rütmi, liikumist ja näitlikke vahendeid
4) Suunata last õpitut kordama erinevates kontekstides, olukordades ja suhtlussituatsioonides, sealhulgas väljaspool lastehoidu ja lasteaeda
5) Õpetada last suhtlemisel keele- ja kõnevahendeid kasutama
6) Suunata last ettelugemise, raamatu illustratsioonide vaatamise, jutustamise, dramatiseerimise, joonistamise, oma raamatute koostamise kaudu kirjandust mõistma ja hindama
7) Toetada lapse lugemishuvi ja lugemis- ning kirjutamisvalmiduse kujunemist žanriliselt mitmekesiste ja pildirikaste raamatute ettelugemise ning õppe- ja mänguvahendite, sealhulgas meediumide ja digivahendite kasutamise kaudu
8) Toetada lapse huvi ja väärtushinnangute kujunemist suulise ja kirjaliku kultuuripärandi kaudu

6.1.3. Valdkond Matemaatika õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

1) Suunata last matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes märkama, ümbritsevat keskkonda matemaatiliselt kirjeldama, esemeid järjestama, rühmitama ja loendama ning nähtuste ja esemete maailma korrastama ja kujundama
2) Suunata last ajas ja ümbritsevas keskkonnas orienteeruma ning vastavaid mõisteid oma tegevuse kirjeldamiseks kasutama
3) Seostada mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud matemaatikaga, suunata last nende tegevuste käigus kasutama erinevaid aistinguid – kuulmis-, nägemis-, haistmis- ning kompimisaistingut
4) Toetada lapse üldistamisoskuse kujunemist ja erinevate mõistete omandamist läbi objektide sarnaste ning erinevate tunnuste ja omaduste vaatlemise, võrdlemise, kirjeldamise ja sõnastamise

6.1.4. Valdkond Kunst õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:
1) Luua lapsele võimalused kogeda elamusi, tunda rõõmu ja rahulolu ning väljendada end visuaalselt
2) Toetada lapse loovat eneseväljendust, katsetamist ja lahenduste leidmist
3) Luua lapsele võimalused erinevate materjalidega tutvumiseks, nende tunnetamiseks ning omaduste tundma õppimiseks ja kasutamiseks, kombineerides olemasolevaid oskusi uutega
4) Luua lapsele võimalused esteetilise kunsti, visuaalse kultuuri ja kultuuripärandi kogemiseks
5) Seostada mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud kunstiga, suunata last nende tegevuste käigus kasutama erinevaid aistinguid – kuulmis-, nägemis-, haistmis- ning kompimisaistingut

6.1.5. Valdkond Liikumine õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:
1) Luua lapsele tingimused ja võimaldada aktiivset tegutsemist üksi ja rühmas, et laps tunneks rõõmu igapäevasest liikumisest erinevates keskkondades ja tingimustes
2) Rikastada lapse tegevusvõimalusi erinevate arendavate liikumistegevustega
3) Suunata lapse üld- ja peenmotoorika, põhiliikumiste ja kehaliste võimete arengut läbi erinevate liikumistegevuste, spordialade ja tantsu
4) Suunata last igapäevastes käelistes tegevustes ja harjutuste sooritamisel kasutama mõlemat kätt, täpsust nõudvas tegevuses domineerivat kätt
5) Tagada lapse liikumisoskuste ja kehaliste võimete arengut igapäevaste liikumist nõudvate tegevuste (näiteks matkade, vaba aja mängude, jalutuskäikude) ja juhendatud eakohaste liikumistegevuste kaudu

6.1.6. Valdkond Muusika õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:
1) Luua lapsele võimalused tunda rõõmu laulmisest, liikumisest, muusika kuulamisest, pillimängust ja ühisest musitseerimisest
2) Julgustada last kasutama oma kujutlusvõimet musitseerimisel, muusikast vestlemisel ning muusikalisel liikumisel, toetada last oma mõtete ja tunnete väljendamisel läbi muusikalise tegevuse
3) Luua lapsele võimalused erinevate muusikaliste väljendusvormide ja pärimusliku muusika kogemiseks
4) Tutvustada lapsele Eesti muusikalist pärandit

6.1.7. Digiõpe/Digitehnoloogia kasutamise põhimõtted õppe- ja kasvatustegevustes:
1) Lapse arengutaseme kaardistamine õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel
2) Eduelamuse tagamine igale lapsele
3) Lapse loovuse, huvi ja omaalgatuse toetamine
4) Turvalise, hooliva ja kiusamisvaba õhkkonna loomine
5) Demokraatlike suhete ja lugupidamise väärtustamine
6) Erinevate valdkondade lõimimine ja loovust toetavad meetodid
7) Eesti keele ja kultuuri väärtustamine ning kultuuride eripärade arvestamine
8) Mitmekeelsest perest pärit lapse keeleline arendamine ja keelekasutuse toetamine
9) Digitehnoloogia kasutamine õppe- ja kasvatustegevuse rikastamiseks

Digipädevust defineeritakse kui suutlikkust kasutada digitehnoloogiat õppimisel, info leidmisel, digitaalse sisu loomisel, probleemide lahendamisel, suhtlemisel ja koostöö tegemisel, olles teadlik ka digikeskkondade ohtudest. Tänase lapse üheks õpi- ja kasvukeskkonnaks on seega ka digitaalne keskkond. Digitehnoloogia võimalusi saab kasutada õppe- ja kasvatustegevuste rikastamiseks. See eeldab nii täiskasvanu kui ka lapse digipädevuse järjepidevat arendamist. Selline lähenemine toetab digitehnoloogia loomulikku põimimist igapäevastesse õppe- ja kasvatustegevustesse, säilitades samas mängulise ja lapsekeskse lähenemise.

6.2. KUUE- KUNI SEITSMEAASTASE LAPSE EELDATAVAD ARENGUTULEMUSED VALDKONNITI

ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE TULEMUSEL KUUE- KUNI SEITSMEAASTANE LAPS:

1. VALDKOND MINA JA KESKKOND

1) Oskab tutvustada ja kirjeldada iseennast, enda omadusi ning huvisid
2) Oskab nimetada kehaosade nimetusi, teab nende vajalikkust ja mille poolest erinevad privaatsed kehaosad teistest
3) Oskab kirjeldada oma kodu, perekonda ja peretraditsioone
4) Oskab nimetada ja kirjeldada erinevaid ameteid
5) Oskab nimetada Eesti riiklikke sümboleid, rahva- ja kultuuritraditsioone ning olulisemaid kultuuritegelasi
6) Saab aru, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad vajadused ja kultuuritraditsioonid
7) Oskab ebameeldivates või ebaturvalistes olukordades turvaliselt käituda ning vajadusel abi kutsuda
8) Oskab kirjeldada, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võib mõjutada tervist ning teab, kuidas oma tervist hoida
9) Oskab selgitada, mida on vaja teha selleks, et hoida hammaste tervist
10) Oskab selgitada, miks on oluline järgida igapäevaelus isikliku hügieeni põhimõtteid
11) Märkab ja kirjeldab enda ja teiste tegevuse mõju keskkonnale ning käitub keskkonda säästvalt
12) Tunneb oma kodukoha eripära ja oskab kirjeldada kodukoha loodust
13) Oskab kirjeldada loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites
14) Oskab kirjeldada loodusnähtusi ja selgitada ilmastikunähtuste sõltuvust aastaaegadest
15) Oskab kirjeldada võimalikke ohte seoses keskkonnaga, erinevate tegevustega ja olukordadega
16) Oskab liikluses ohutult käituda
17) Oskab kirjeldada, tervisliku ja mitmekesine toitumise põhimõtteid ning teab, miks need on olulised tervise hoidmisel
18) Oskab selgitada, miks piisav puhkamine, uni ja kehaline aktiivsus on olulised tervise hoidmisel
19) Oskab kirjeldada, miks vägivald ja kiusamine ei ole lubatud käitumine
20) Oskab selgitada raha otstarvet
21) Teab digitehnoloogia ja interneti turvalise ja eesmärgipärase kasutamise põhimõtteid ning oskab nimetada ohtusid digikeskkonnas
22) Oskab digivahendeid eesmärgipäraselt, heaperemehelikult ja loovalt kasutada ning juhtida lihtsamaid robootikaseadmeid

2. VALDKOND KEEL JA KÕNE

1) Tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhtlemisel, arvestab kaassuhtleja ja suhtlemise paigaga
2) Saab aru kuuldu sisust ja suudab sellele sobivalt reageerida
3) Oskab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda
4) Oskab jutustada pildi, kuuldud teksti või oma kogemuse alusel, anda edasi põhisisu ja olulised detailid ning vahendada seejuures oma ja teiste tegelaste tundeid
5) Kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid
6) Valdab suhtlemiseks piisavat sõnavara ja suudab vajadusel ise sõnu moodustada

7) Oskab oma kõnes ning etteöeldud sõnade kordamisel hääldada õigesti kõiki emakeele häälikuid
8) Tunneb tähti, suudab lugeda kokku 1–2-silbilisi sõnu
9) Oskab kirjutada 1–2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähtedega
10) Teab peast emakeelseid luuletusi ja laule

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel kuue- kuni seitsmeaastane eesti keelt teise keelena kõnelev laps:

1) Mõistab tuttaval teemal ja igapäevasuhtluses kasutatavat eesti keelset kõnet
2) Tunneb ära ja mõistab õppe- ja kasvatustegevuse käigus omandatud sõnu ja keelelisi konstruktsioone ning kasutab neid oma kõnes
3) Saab aru õpitud sõnavara piires korraldusest, mis on vajadusel žesti või viipega toetatud, ja toimib vastavalt
4) Saab aru lihtsast küsimusest ning vastab õpitud sõnavara ja grammatiliste konstruktsioonide piires
5) Kasutab kõnes sobivaid eestikeelseid viisakusväljendeid
6) Suudab korrata võrdleva hääldamise abil ja vajadusel žesti või viipega toetatud erineva häälikupikkusega sõnu
7) Tunneb eesti keele tähestikku, suudab kokku lugeda 1–2-silbilisi sõnu
8) Oskab kirjutada vähemalt 1–2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähtedega
9) Teab peast eestikeelseid luuletusi ja laule

3. VALDKOND MATEMAATIKA

1) Oskab määrata esemete hulga ühiseid tunnuseid ja jaotada esemeid hulkadesse, arvestades samaaegselt kahte tunnust
2) Oskab võrrelda hulki, kasutades mõisteid *rohkem, vähem, võrdselt*
3) Oskab 12 piires loendamise teel kindlaks teha esemete arvu, teab arvude 1–12 järjestust, tunneb numbrimärke ning oskab neid kirjutada
4) Oskab liita ja lahutada viie piires ning tunneb märke + , –, =
5) Oskab koostada kahe esemete hulga järgi matemaatilisi jutukesi
6) Oskab järjestada kuni viite eset suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus jm.)
7) Oskab kasutada õigesti mõisteid *eile, täna, homme, enne, praegu, varem-hiljem, noorem-vanem*
8) Orienteerub ruumis, õuealal ja paberil ning oskab määrata eseme asukohta teise eseme suhtes – all, peal, kohal, keskel, äärel, vasakul, paremal
9) Oskab määrata kellaaega täistundides
10) Oskab nimetada nädalapäevi, kuid, aastaaegu õiges järjestuses
11) Oskab nimetada oma sünnikuud ja -päeva
12) Teab enamkasutatavaid raha- ning mõõtühikuid (euro, sent, meeter, liiter, kilogramm) ja seda, kuidas ning kus neid ühikuid kasutatakse
13) Oskab mõõta esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga (samm, pulk, nöör vms)
14) Tunneb ära ringi, kolmnurga, nelinurga, kera ja kuubi ning oskab neid kirjeldada
15) Märkab ümbritsevas keskkonnas mustreid, rütme ja kordusi, oskab neid loogiliselt jätkata ja luua

4. VALDKOND KUNST

1) Oskab leida ümbritseva vaatlemisel detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab ümbritsevat vabalt valitud ja isikupärasel viisil
2) Oskab mitmekülgseid kunstitehnikaid, -materjale ja -vahendeid kasutades väljendada meeleolusid ja kujutlusvõimet
3) Kasutab erinevaid vahendeid ja võtteid ohutult ning sihipäraselt
4) Oskab esitleda oma kunstitööd ja arutleda kaaslaste kunstitööde üle
5) Oskab kavandada ja teostada kaaslastega ühist kunstitööd
6) Vaatleb kunstiteoseid ja oskab kogetust vestelda
7) Kasutab kunsti õpi- ja kasvukeskkonna kujundamise
8) Oskab luua digitaalset sisu (näiteks foto, heli, video)

5. VALDKOND LIIKUMINE

1) Suudab pingutada ja keskenduda sihipärasele kehalisele tegevusele
2) Peab liikumisel ja mängimisel kinni üldistest ohutus- ja mängureeglitest, valib liikumiseks ja mängudeks sobivad paigad ja vahendid
3) Sooritab põhiliikumisi pingevabalt nii, et liigutused on koordineeritud
4) Oskab sooritada osavust, vastupidavust, painduvust, tasakaalu, kiirust ja jõudu arendavaid harjutusi ning tegevusi
5) Suudab säilitada tasakaalu paigal olles ja liikumisel
6) Oskab sooritada harjutusi õpetaja selgituste järgi ja ise harjutusi ette näidata
7) Oskab sooritada koos kaaslasega rütmiliikumisi
8) Oskab liikuda vastavalt rütmile ühtlase ja vahelduva tempoga
9) Oskab kasutada liikumisel erinevaid vahendeid
10) Oskab mängida erinevaid liikumis- ja sportlike elementidega mänge
11) Oskab nimetada erinevaid igapäevaseid liikumisvõimalusi ja spordialasid

6. VALDKOND MUUSIKA

1) Oskab laulda eakohaseid laule kaaslastega ja üksi
2) Suudab laulu või muusikapala tähelepanelikult kuulata ning kuulatud muusikat iseloomustada
3) Eristab tämbri ja kõla järgi õpitud pille
4) Oskab mängida eakohastel pillidel õpitud lauludele, riimidele ja instrumentaalpaladele lihtsaid kaasmänge üksi ja koos kaaslastega
5) Oskab liikuda vastavalt muusika rütmile ja meeleolul
6) Oskab tantsida eakohaseid tantse üksi ja koos kaaslastega
7) Oskab väljendada ennast loovalt muusikalis-rütmilise liikumise kaudu, kasutades liikumisel erinevaid liigutusi, tantsusamme, vahendeid

7. VALDKOND DIGIÕPE/DIGITEHNOLOOGIA

1) Teab digitehnoloogia ja interneti turvalise ja eesmärgipärase kasutamise põhimõtteid ning oskab nimetada ohtusid digikeskkonnas
2) Teab, et tema tegevus internetis jätab jälje
3) Teab, et tema loodud sisu eest internetis vastutab tema ise ja lapsevanem
4) Oskab digivahendeid eesmärgipäraselt, heaperemehelikult ja loovalt kasutada ning juhib lihtsamaid robootikaseadmeid
5) Loob digitaalset sisu (näiteks foto, heli, video)
6) Lülitab digiseadet (sh. robootika) sisse ja välja ning kasutab kõiki graafilisi ikoone.
7) Mõistab, et digisisu (nt. multifilmid, videomängud, pildid, tehisaru loodud sisu jne.) kajastus ei pruugi olla tõsielu.

7. LAPSE ARENGU HINDAMINE JA TOETAMINE

Lapse arengu hindamine on oluline lapse eripära mõistmiseks, lapsele vajaliku toe väljaselgitamiseks, arengu ja positiivse enesehinnangu toetamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse kavandamiseks koostöös lapse ja vanematega. Iga lapse areng on kordumatu protsess, mis väärib tähelepanu. Lapse õppimisvõime ei ole niivõrd seotud tema vanusega, kuivõrd arengutasemega. Õppimine valmistab lapsele rõõmu vaid juhul, kui ta on selleks valmis.

Laste arengu jälgimise, analüüsimise ja hindamise ning dokumenteerimise eesmärk on koguda lapse kohta informatsiooni mis aitab:

- Näha lapse individuaalsust ning oma töös sellega arvestada
- Vältida lastele liiga kergete või liiga raskete ülesannete andmist
- Õigeaegselt märgata lapse üld- või eriandekust
- Suunata erivajadusega last õigeaegselt tugispetsialisti juurde
- Anda tagasisidet lapsevanemale

Lapse arengu hindamise aluseks on lapse individuaalne areng, eeldatavad arengutulemused üldoskustes ning õppe- ja kasvatusvaldkondades. Lapse arengu dokumenteerimiseks koostatakse lapsele arengumapp, kuhu kogutud materjal annab ülevaate lapse saavutustest ja arengust pikema perioodi jooksul. Lapsevanemal on alati õigus tutvuda oma lapse arengumapiga.

Arengumapp võiks soovituslikult sisaldada:

- Tähelepanekuid lapse tegevuse kohta
- Lapse töötulemuste näidiseid (käelised tööd, töölehed)
- Lapse huvitavaid ütlemisi, sõnalist loomingut jne.
- Lapsevanemate küsitlusi lapse kohta
- Lapse arengu vaatluslehti
- Vajadusel individuaalset arenduskava

Lapse arengu hindamisel kasutatakse vaatlusmeetodit ja laste tööde analüüsi kogu õppeaasta jooksul. Tunnustatakse lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi. Arengut hinnatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades saavutatut. Arengu eeldatavaid tulemusi ei käsitleta kõigile kohustuslikena. Arengut jälgitakse, saamaks ülevaadet lapse oskustest ja teadmistest, mis on juba olemas. Samuti ka oskustest ja teadmistest, millised vajavad veel harjutamist ja milliseid tuleb veel õppida või täiendada. Tulemused aitavad rühma õppetegevust paremini planeerida. Õpetajad viivad lapsevanematega läbi arenguvestlused (üks kord aastas). Arenguvestluse kokkulepped dokumenteeritakse.

Lapse arengut hinnatakse erialaste trükiste (“Arengu jälgimise mäng.“, TEA Kirjastus jt.) ja muude materjalide põhjal (õpetajate kursusetööna koostatud materjalid, kursustel saadud teadmised ja materjalid (Ülle Kuusik, Kristi Vinter, Jelena Strebeleva jt.). Lapse arengu hindamise dokumenteerimisel on kasutusel kokkuleppemärgid (nn. valgusfoori mudel):

- Roheline - oskab, teab, tuleb toime iseseisvalt, ilma abita
- Kollane - vajab abi, oskab ebakindlalt, ebatäpselt
- Punane - ei tule veel toime, vajab kordamist/kinnistamist

Koolimineva lapse kohta koostab lasteaed koolivalmiduskaardi, milles on kirjeldatud lapse üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade arengutulemused. Koolivalmiduskaart dokumenteeritakse e-keskkonnas ELIIS.

8. VANEMATEGA TEHTAVA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Lasteaia tegevuse eesmärk on laste kasvatamisel kodu toetamine ja lapse arengule kaasa aitamine. Koostöö edukus sõltub lastevanemate ja pedagoogide omavahelisest usaldusest ning üksteisemõistmisest. Et tagada edukas koostöö, on õpetaja ülesanne pere eelistuste, huvide, murede ja traditsioonidega arvestamine. Lasteaia tegevus on perekonna jaoks avatud. Õpetaja, abiõpetajad ning vanem vahetavad regulaarselt informatsiooni lapse arengust, õppimisest ja tervisest ning vanem on kaasatud lapse arengut puudutavate otsuste tegemisse ja nende rakendamisse.

Õpetajad, abiõpetajad, koostöös lasteaia tugiteenuste koordineerijaga, loovad vanemale võimalused saada tuge ja nõu lapse arengu toetamiseks. Õpetaja teavitab lapsevanemat lapse arengust, õppimisest ning õppe- ja kasvatusküsimustes suulistes vestlustes ja E-lasteaed ELIIS kaudu. Arenguvestlused viiakse läbi reeglina üks kord õppeaasta jooksul, vajadusel ka sagedamini.

Lapsevanematel on võimalus osaleda lasteaia tegevustes järgnevalt:

- Individuaalsed vestlused
- Peod, rühma üritused – lähtudes aasta tegevuskavast
- Näitused – lähtudes aasta tegevuskavast
- Lasteaia koduleht
- E-lasteaed ELIIS.ee keskkond
- Lastevanemate arenguvestlustel
- Lastevanemate koosolekutel
- Hoolekogu kaudu

9. ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Lasteaia õppekava on dokument, mis muutub koos ajaga (nt. muudatused seadusandluses, või igapäevaelus). Õppekava muudatused ja parandused kinnitab direktor.